

15717

29 MAART 2013

Raad

De raad van de gemeente Woerden
Postbus 45
3440 AA WOERDEN

Van Afdt.:	
Streekdat.:	
Afschr.:	B&W/OS
B.V.O.:	

DATUM	28 maart 2013	TEAM	Bestuur, Internationaal en Interbestuurlijk toezicht
NUMMER	80DF21F2	REFERENTIE	J.H. de Reuver
UW BRIEF VAN		DOORKIESNUMMER	030-2582836
UW NUMMER		E-MAILADRES	jan.de.reuver@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	1	ONDERWERP	Checklist begroting 2013-2016

Geachte raad,

Afwikkeling toezichtbeslissing 2013

In onze brief van 17 december 2012 hebben wij uw gemeente het besluit over de aard van het begrotingstoezicht 2013 medegedeeld. Ook hebben wij aangegeven dat de resultaten van onze (tweede fase) beoordeling u in het eerste kwartaal 2013 ter kennisneming zullen worden toegezonden. Het betreft onze beoordeling van de (meerjaren)begroting 2013-2016. Beoordeling van de meerjarenbegroting 2013-2016 heeft plaatsgevonden met toepassing van het thans geldende Beleidskader Financieel Toezicht 2004. Deze beoordeling is vastgelegd in het document "checklist beoordeling meerjarenraming 2013-2016". De beoordeling is als bijlage bij deze brief toegevoegd. Voorts treft u als bijlage een toelichting aan over de gehanteerde werkwijze bij de beoordeling.

De meerjarenbegroting 2013-2016 is ook beoordeeld op basis van het in 2008 vastgesteld Gemeenschappelijk Financieel toezichtskader (GTK) "Zichtbaar Toezicht". Deze beoordeling heeft formeel geen gevolgen gehad voor de toezichtbeslissing 2013, omdat het begrip "duurzaam financieel evenwicht" geïntroduceerd met het GTK "Zichtbaar Toezicht" nog niet is toegevoegd aan de Gemeentewet. Wel hebben wij in de checklist "beoordeling meerjarenraming 2013-2016" inzichtelijk gemaakt op welke onderdelen uw begroting/ meerjarenraming nog verbetering zou behoeven ingeval dit toezichtkader in werking zou zijn getreden.

De uitgevoerde beoordeling en/of opmerkingen gericht op aanpassing van de programmabegroting van uw gemeente zijn ambtelijk besproken en/of afgestemd met de contactpersoon van uw gemeente.

Aandachtspunten

In onze brief van 29 maart 2012 (kenmerk 80AB8BAF) hebben wij u richtlijnen gegeven met betrekking tot de toetsingsaspecten voor de beoordeling van de begroting 2013/meerjarenraming 2014-2016. Uit de beoordeling van de Utrechtse gemeenten is met inachtneming van deze brief bij een aantal gemeenten naar voren gekomen dat:

- hardheid en realiteitswaarde van geraamde bezuinigingen/taakstellingen nog vaak onvoldoende is onderbouwd;
- nog niet voldoende onderscheid wordt gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten

(zie advies commissie BBV);

- de consistentie veelal nog ontbreekt tussen de raming van loon- en prijsstijgingen in relatie tot de ontvangen compensatie hiervoor door middel van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Ook komt het nog voor dat rentelasten- en opbrengsten in verband met de financiering van investeringen en voorraden (onderhanden werken in het kader van de grondexploitatie) niet reëel, ofwel op basis van een marktconform rentepercentage, worden geraamd.

Wij verwijzen u in dit verband naar onze brief van 19 maart 2013 met betrekking tot de beoordelingsaspecten, die zullen worden toegepast bij het beoordelen van de door u eind dit jaar vast te stellen programmabegroting 2014 en meerjarenraming 2015-2017. In deze brief informeren wij u voorts over een aantal ontwikkelingen, mogelijk relevant voor de door uw raad vast te stellen uitgangspunten voor het samenstellen van de begroting 2014/meerjarenraming 2015-2017.

Tot slot

Wij vertrouwen erop u met deze informatie voldoende te hebben geïnformeerd. Uiteraard zijn wij ook bereid om uw raad aanvullende informatie te verstrekken over de door ons toegepaste werkwijze en/of het resultaat van de uitgevoerde beoordeling.

Een afschrift van deze brief is heden aan het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente gezonden.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

mr. drs. John Visbeen
Concernmanager
Afdeling Bestuur- en Directieondersteuning

Checklist volledigheid

Gemeente **Woerden**
 Begroting **2013 - 2016**

A1 - Beleidsbegroting

Is in het programmaplan tenminste opgenomen:

Doelstellingen en maatschappelijke effecten?

art. 8 - 3

Ja

blz. 8 t/m 53

Beoogde wijze realisatie doelstellingen enz?

art. 8 - 3

Ja

blz. 8 t/m 53

Raming van baten en lasten?

art. 8 - 3

Ja

blz. 8 t/m 53 + 64

Overzicht algemene dekkingsmiddelen?

art. 8 - 5 + 17b

Ja

blz. 54 t/m 63

Bedrag voor onvoorziene uitgaven?

art. 8 - 6 + 17b

Ja

blz. 57, 110

€ 2,50 per inwoner

Zijn de volgende paragrafen aanwezig:

Lokale heffingen?

art. 10

Ja

blz. 86 t/m 91

Weerstandsvermogen?

art. 11

Ja

blz. 110 t/m 115

Onderhoud kapitaalgoederen?

art. 12

Ja

blz. 92 t/m 95

Financiering (kasgeldlimiet; renterisiconorm)?

art. 13/art. 20 - 2c

Ja

blz. 72 t/m 75

Bedrijfsvoering?

art. 14

Ja

blz. 70, 71

Verbonden partijen?

art. 15

Ja

blz. 96 t/m 108

Grondbeleid?

art. 16

Ja

blz. 76 t/m 85

Heeft de gemeente nog andere paragrafen opgenomen?

Neen

Welke zijn dat?

A2 - Financiële begroting

Zijn in het overzicht van baten en lasten opgenomen:

Raming baten en lasten?	art. 17a	☒ Ja ☐ ☐	blz. 64	
Saldo per programma en algemene dekkingsmiddelen?	art. 17a	☒ Ja ☐ ☐	blz. 64	
Geraamd resultaat vóór bestemming?	art. 17c	☐ ☐ ☒ Neen		Niet inzichtelijk gemaakt.
Beoogde toevoegingen/onttrekkingen reserves?	art. 17d	☐ ☐ ☒ Neen		Niet inzichtelijk gemaakt.
Geraamd resultaat ná bestemming (=begrotingsresultaat)?	art. 17e	☒ Ja ☐ ☐	blz. 64	
Zijn voor genoemde onderdelen aanwezig:				
Resultaat voorvorig begrotingsjaar?	art. 19a	☒ Ja ☐ ☐	blz. 64	
Raming vorig begrotingsjaar ná wijziging?	art. 19a	☒ Ja ☐ ☐	blz. 64	
Raming begrotingsjaar?	art. 19a	☒ Ja ☐ ☐	blz. 64	

Zijn in de toelichting op de raming van baten en lasten opgenomen:

De gronden waarop de ramingen gebaseerd zijn?	art. 19b	☒ Ja ☐ ☐	per programma	
De oorzaken bij aanmerkelijk verschil met vorig jaar en/of realisatie voorvorig jaar?	art. 19b	☒ Ja ☐ ☐	per programma	
Overzicht van incidentele baten en lasten?	art. 19c	☒ Ja ☐ ☐	blz. 66	
Is in de uiteenzetting van de financiële positie en toelichting van het begrotingsjaar ingegaan op:				
De ramingen inclusief nieuw beleid?	art. 20 - 1	☒ Ja ☐ ☐	per programma	
De jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een vergelijkbaar volume?	art. 20 - 2a	☐ ☒ Neen ☐		Niet aangetroffen.
De investeringen (economisch- en maatschappelijk nut)?	art. 20 - 2b	☒ Ja ☐ ☐	bijlage	
Stand en verloop van de reserves?	art. 20 - 2d	☒ Ja ☐ ☐	blz. 59 t/m 62	
Stand en verloop van de voorzieningen?	art. 20 - 2e	☒ Ja ☐ ☐	blz. 59 t/m 62	
De belangrijkste ontwikkelingen tov de financiële positie vorig begrotingsjaar?	art. 21	☒ Ja ☐ ☐	blz. 59 t/m 62	

Checklist volledigheid

Gemeente **Woerden**
 Begroting **2013 - 2016**

Zijn in de volgende onderdelen **meerjarig** geraamd en/of toegelicht:

Baten en lasten inclusief nieuw beleid?	art. 22	☒ Ja ☐ Nee ☐ Niet	per programma	<input type="text"/>
Investeringen?	art. 22	☒ Ja ☐ Nee ☐ Niet	bijlage	<input type="text"/>
Financiering?	art. 22	☒ Ja ☐ Nee ☐ Niet	per programma	<input type="text"/>
Stand en verloop van de reserves?	art. 22	☒ Ja ☐ Nee ☐ Niet	blz. 59 t/m 62	<input type="text"/>
Stand en verloop van de voorzieningen?	art. 22	☒ Ja ☐ Nee ☐ Niet	blz. 59 t/m 62	<input type="text"/>
Gronden van de ramingen in de meerjarenraming?	art. 23	☒ Ja ☐ Nee ☐ Niet	per programma	<input type="text"/>
De belangrijkste ontwikkelingen tov de meerjarenraming vorig begrotingsjaar?	art. 23	☒ Ja ☐ Nee ☐ Niet	per programma	<input type="text"/>

Is het EMU saldo berekend?

EMU saldo	☒ Ja ☐ Nee ☐ Niet	blz. 62, 63	<input type="text"/>
-----------	---	-------------	----------------------

Checklist paragrafen

Gemeente **Woerden**
 Begroting 2013 - 2016

B1 - Lokale heffingen

BBV

Bevindingen

Vindplaats

Opmerkingen

Zijn tenminste opgenomen:

De geraamde inkomsten?

art. 10

Ja

blz. 90

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen?

art. 10

Ja

blz. 86 t/m 91

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen?

art. 10

Ja

blz. 86 t/m 91

Aanduiding van de lokale lastendruk?

art. 10

Ja

blz. 90, 91

Beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid?

art. 10

Ja

blz. 91

B2 - Paragraaf weerstandsvermogen

Zijn tenminste opgenomen:

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit?

art. 10

Ja

blz. 110

Inventarisatie van de risico's?

art. 10

Ja

blz. 111 t/m 115

Financiële vertaling van de risico's?

art. 10

Neen

Geen financiële vertaling aangetroffen.

Beleid bij de weerstandscapaciteit en de risico's?

art. 10

Ja

blz. 111

Heeft de Raad een norm vastgesteld voor de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit?

Ja

blz. 111

B3 - Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Wordt tenminste ingegaan op het onderhoud van:

Wegen?

art. 12

Ja

blz. 93

Riolering?

art. 12

Ja

blz. 94

GRP 2013-2017

Water?

art. 12

Ja

blz. 93

Groen?

art. 12

Ja

blz. 93

Gebouwen?

art. 12

Ja

blz. 95

Wordt van bovengenoemde kapitaalgoederen aangegeven:

Het beleidskader?

art. 12

Ja

De financiële consequenties van het beleidskader?

art. 12

Ja

De vertaling van deze consequenties naar de begroting?

art. 12

Ja

Checklist paragrafen

Gemeente **Woerden**
 Begroting 2013 - 2016

B4 - Paragraaf financiering

Wordt in de paragraaf antwoord gegeven op de volgende vragen:

Beleidsvoornemens voor risicobeheer van de financieringsportefeuille?

art. 13

Ja

blz. 72

Wordt voldaan aan de kasgeldlimiet?

Wet FIDO

Ja

blz. 72, 73

Wordt voldaan aan de renterisiconorm?

Wet FIDO

Ja

blz. 73

B5 - Paragraaf bedrijfsvoering

Wordt inzicht gegeven in stand van zaken en beleidsvoornemens van de bedrijfsvoering?

art. 14

Ja

blz. 70, 71

B6 - Paragraaf verbonden partijen

Is er een visie op de verbonden partijen en de te behalen doelstellingen?

art. 15

Ja

blz. 96 t/m 108

B7 - Paragraaf grondbeleid

Zijn de volgende onderdelen aanwezig:

Visie op het grondbeleid in relatie tot de beoogde doelstellingen van de programma's?

art. 16

Ja

blz. 76 t/m 85

Omschrijving van hoe het grondbeleid in het komende boekjaar wordt uitgevoerd?

art. 16

Ja

blz. 76 t/m 85

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie?

art. 16

Ja

blz. 76 t/m 85

Onderbouwing van eventuele winstneming(en)?

art. 16

Nvt

blz. 76 t/m 85

Beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot risico's van grondzaken?

art. 16

Ja

blz. 76 t/m 85

Financieel:

Zijn de exploitatieopzetten actueel?

Ja

blz. 76 t/m 85

Is er sprake van winstneming in de begroting en/of meerjarenraming?

Nvt

Zijn bij exploitatietekorten hiervoor bedragen ter dekking geraamd en/of opgenomen in de begroting en/of meerjarenraming?

Ja

blz. 76 t/m 85

Verliesvoorzieningen zijn getroffen voor Defensie-eiland, Breeveld en Oranjestraat.

Checklist op DFE

Gemeente **Woerden**
 Begroting **2013 - 2016**

C1 - Beoordeling realiteit ramingen

Bevindingen

Vindplaats

Opmerkingen

Incidentele baten en lasten:

Zijn de incidentele baten en lasten meerjarig geraamd?

Ja

Zijn de ramingen in het overzicht van incidentele baten en lasten volledig en realistisch?

Ja

C2 - Beschikking over de algemene- en bestemmingsreserves, uitgezonderd beschikking over de bruto-methode reserves:

Worden alle overige onttrekkingen aan de reserves ingezet ter dekking van incidentele lasten?

Ja

Als hiervoor, maar dan meerjarig?

Ja

C3 - Vervangingsinvesteringen:

Is er voor de vervangingsinvesteringen sprake van een vervangingsschema of meerjarig investeringsoverzicht?

Ja

Zijn de investeringslasten voor de vervangingsinvesteringen integraal verwerkt in de begroting?

Neen

Als hiervoor, maar dan in de meerjarenraming?

Ja

C4 - Onderhoudsramingen:

Is er sprake van actuele/geactualiseerde beheerplannen?

Ja

Zijn uit de beheerplannen voortvloeiende ramingen verwerkt in de begroting?

Ja

Als hiervoor, maar dan in de meerjarenraming?

Ja

Indien niet het geval, is er sprake van gefaseerd verhogen van de bedragen in de meerjarenraming naar het onderhoudsniveau geïndiceerd in de beheerplannen?

Nvt

Als sprake is van achterstallig onderhoud, wordt hiervoor in voldoende mate een voorziening getroffen?

Ja

Inhaalslag baggeren en wegenonderhoud.

C5 - Nieuw beleid:

Wordt inzicht/oplossing gegeven in/van nieuw beleid in begroting en meerjarenraming?

☒ Ja	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>
☒ Ja	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Zijn de hieruit voortvloeiende lasten verwerkt in zowel begroting als meerjarenraming?

C6 - Bezuinigingen/ombuigingstaakstellingen:

Zijn de bezuinigingen in begroting en meerjarenraming geaccordeerd door de gemeenteraad?

☒ Ja	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>
☐	☐	☒ Neen	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Zijn de bezuinigingen in zowel begroting als meerjarenraming voldoende concreet en realistisch?

Aantal bezuinigingen zijn nog niet concreet en plausibel onderbouwd (zie blad D).

C7 - Noodzakelijke uitgaven (volledig/verplicht):

Zijn de verplichte uitgaven in de begroting volledig en realistisch?

☒ Ja	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>
☒ Ja	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Als hiervoor, maar dan in de meerjarenraming?

C8 - Ramingen loon en prijspeil (in relatie tot de geraamde algemene uitkering):

Zijn tenminste de uitgangspunten vermeld in de meijuniculaire verwerkt in de ramingen van het begrotingsjaar?

☒ Ja	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>
☒ Ja	☐	☐	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Als hiervoor, maar dan in de meerjarenraming?

Checklist op DFE

Gemeente **Woerden**
 Begroting **2013 - 2016**

C9 - Algemene uitkering (volumina, autonome ontwikkelingen):

In de raming van het (reëel) accres in de begroting realistisch in verhouding tot het accres uit tenminste de mei/junicirculaire?

Ja

Als hiervoor, maar dan in de meerjarenraming?

Ja

In de raming van de algemene uitkering voor het begrotingsjaar zijn geen fouten aangetroffen die realiteit van die raming aantasten?

Ja

Als hiervoor, maar dan in de meerjarenraming?

Ja

Zijn ramingen van de algemene uitkering van het begrotingsjaar blijkens gehanteerde uitgangspunten/verdeelmaatstaven consistent?

Ja

Gemeente hanteert actuelere gegevens waardoor de ramingen iets hoger uitvallen dan de berekening van het min.BZK.

Als hiervoor, maar dan in de meerjarenraming?

Ja

idem

C10 - Overige foutieve of niet realistische ramingen:

In de begroting zijn fouten aangetroffen waardoor de realiteit van de ramingen wordt aangetast?

Neen

Als hiervoor, maar dan in de meerjarenraming?

Ja

Is de begroting verder verschoond van niet-realistische ramingen die begrotingsbeeld wezenlijk veranderen?

Ja

Als hiervoor, maar dan in de meerjarenraming?

Ja

Oorzaak(en) benoemen:

a

b

Checklist op DFE

Gemeente **Woerden**
 Begroting **2013 - 2016**

C11 - Toezichtoordeel

Oordeel met toepassing van het Beleidskader Financieel Toezicht 2004:

1 Is de begroting 2013 materieel in evenwicht?

Ja

2 Is het aannemelijk dat in 2014 en volgende jaren het materiële evenwicht wordt bestendig of tot stand wordt gebracht?

Neen

Jaren 2015 en 2016 zijn niet materieel sluitend.

3 Zo ja, met ingang van welk jaar?

4 Is er sprake van structureel begrotingsevenwicht (cf. het huidige artikel 203 Gemeentewet.)

Ja

Jaar 2013 sluitend.

5 Wat is het van toepassing zijnde toezichtregime?

Repressief op maat

6 Zijn er dwingende aanbevelingen geformuleerd ter verbetering van het financiële inzicht, die bij niet opvolgen daarvan volgend jaar, preventief toezicht tot gevolg kunnen hebben? Zo ja, welke zijn dat?

Ja

a Concrete invulling van de taakstellingen/bezuinigingen.

b

7 Zijn er andere belangrijke opmerkingen in de toezichtbrief opgenomen die volgend jaar bij de beoordeling van de financiële positie van belang zijn? Zo ja, welke zijn dat?

Neen

a

b

Oordeel met toepassing van het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) "Zichtbaar Toezicht"

8 Is er sprake van duurzaam financieel evenwicht (DFE)?

Neen

9 Wat zijn de oorza(a)k(en) van repressief toezicht op grond van het Beleidskader Financieel Toezicht 2004 in combinatie met het ontbrekend duurzaam financieel evenwicht?

a Concrete invulling van de taakstellingen/bezuinigingen.

b

Berekening materieel saldo						
Bedragen x 1.000		Gemeente Begroting		Woerden 2013 - 2016		correcties > € 100.000
D1 - Begrotingssaldo ná bestemming volgens opgave gemeente:	Begroting Meerjarenramingen				Vindplaats	Opmerkingen
	2013	2014	2015	2016		
Saldo lasten en baten vóór bestemming	261	-6.508	-568	3.444	blz. 64	
Beoogde toevoegingen aan reserves tlv programma's	8.542	5.982	5.584	5.486	blz. 58	
Beoogde onttrekkingen aan reserves tgv programma's	8.289	13.238	6.151	2.106	blz. 59	
(Formele) Begrotingssaldo gemeente = resultaat ná bestemming	8	748	-1	64	blz. 64	
D2 - Voordelig beïnvloed door (= negatieve correctie):	2013	2014	2015	2016	Vindplaats	Opmerkingen
Onttrekkingen aan Algemene Reserve						
Onttrekkingen aan bestemmingsreserves						
Reserve renterisico	2.115				blz. 59	
Bijzondere en buitengewone baten						
Rijksbezuinigingen	0	-900	-900	-900	blz. 55	Bij de beoordeling is de met circulaire uitgangspunt (zie richtlijnen brief maart 2012). Het anticiperen op nog komende ontwikkelingen wordt bij de beoordeling van het begrotingssaldo betrokken als positieve correctie.
Niet-realistische baten						
Bijdrage grondbedrijf conform dekkingsplan begroting 2011	200	200	0	0	blz. 18	Incidentele beïnvloeding van het begrotingsresultaat.
Vrijval kapitaallasten	0	295	281	255	blz. 57	Niet concreet, niet onderbouwd en niet plausibel.
Stelpost verkoop vastgoed	0	pm	121	170	bijlage	Niet concreet, niet onderbouwd en niet plausibel.
Stelpost parkeren	352	452	452	452	bijlage	Niet concreet, niet onderbouwd en niet plausibel. Besluitvorming dient hierover nog plaats te vinden.
Stelpost automatiseringskosten	0	100	100	100	bijlage	Niet concreet, niet onderbouwd en niet plausibel. Verdere besluitvorming en invulling dient nog plaats te vinden.
Stelpost inkoopreductie	0	200	200	200	bijlage	Niet concreet, niet onderbouwd en niet plausibel.
Stelpost taakstelling personeel (oud+ nieuw)	0	850	1.500	1.500	bijlage	Niet concreet, niet onderbouwd en niet plausibel. Verdere besluitvorming en invulling dient nog plaats te vinden.
Subtotaal voordelige beïnvloeding	2.667	1.197	1.754	1.777		

Berekening materieel saldo

Gemeente **Woerden**
 Begroting 2013 - 2016

Bedragen x 1.000

correcties > € 100,000

D3 - Nadelig beïnvloed door (= positieve correctie):

	2013	2014	2015	2016	Vindplaats	Opmerkingen
Toevoeging aan Algemene Reserve						
Toevoeging aan Bestemmingsreserves						
Reserve renterisico	1.619				blz. 58	
Bijzondere en buitengewone lasten						
extra afschrijvingen investeringen maatschappelijk nut	496	496	496	496	dekkingsplan	
Niet-realistische lasten						
Incidentele lasten	394	295	232	20	blz. 66	Exclusief Continue verbeteren (ten laste van AR).
Subtotaal nadelige beïnvloeding	2.509	791	728	516		

D4 - Materieel begrotingssaldo

	2013	2014	2015	2016	Vindplaats	Opmerkingen
Begrotingssaldo (saldo= D1 -/ D2 + D3)	-150	342	-1.027	-1.197		

D5 - Materieel begrotingssaldo incl. tijdelijk toegestane beschikking over de algemene reserve

Beschikking over 1/30e gedeelte algemene reserve:

Saldo algemene reserve(s) per 1 Januari van het begrotingsjaar	9.902	13.692	14.592	13.092	blz. 59	
1/30e gedeelte van het saldo per 1 Januari van het begrotingsjaar	330	456	486	436		
Begrotingssaldo (materieel begrotingssaldo) inclusief toegestane beschikking over de algemene reserve	180	798	-541	-761		

Berekening begrotingssaldo ogv Duurzaam Financieel Evenwicht

Gemeente **Woerden**
 Begroting **2013 - 2016**

Bedragen x 1.000

	2013	2014	2015	2016	Vindplaats	Opmerkingen
E1 - Begrotingssaldo ná bestemming volgens opgave gemeente	8	748	-1	64	blz. 64	
E2 - Incidentele baten en lasten						
Incidentele lasten volgens opgave gemeente	394	295	232	20	blz. 66	
Incidentele baten volgens opgave gemeente						
Begrotingssaldo na eliminatie incidentele componenten	402	1.043	231	84		
E3 - Beoordeling realiteit ramingen						
1 Incidentele baten en lasten						
Incidentele baten BOVEN opgave gemeente						
Incidentele lasten BOVEN opgave gemeente						
2 Aanwending algemene- en bestemmingsreserves						
Onttrekkingen ingezet ter dekking van incidentele lasten	-496				blz. 58, 59	Reserve renterisico (saldo).
Verhogen van de ramingen in verband met:						
3 Vervangingsinvesteringen						
Niet integraal verwerken vervangingsinvesteringen	496	496	496	496	dekkingsplan	Extra afschrijvingen inv.maatschappelijk nut.
4 Onderhoudsramingen						
Niet (volledig) verwerken bedragen geïndiceerd in beheerplannen						
Niet (volledig) verwerken bedragen achterstallig onderhoud						
5 Nieuw beleid						
Niet (volledig) verwerken bedragen geaccordeerd nieuw beleid						
6 a) Bezuinigingen/ ombuigingstaakstellingen						
Verwerken bezuinigingen enz. niet voldoende concreet en realistisch	-352	-1.602	-2.373	-2.422	bijlage	
b) Rijkbezuinigingen anticiperen op door de gemeente		900	900	900	blz. 55	Bij de beoordeling is de mei circulaire uitgangspunt (zie richtlijnen brief maart 2012). Het anticiperen op nog komende ontwikkelingen wordt bij de beoordeling van het begrotingssaldo betrokken als positieve correctie.
7 Noodzakelijke en verplichte uitgaven						
Niet (volledig) verwerken van verplichte uitgaven						

E Begr saldo vlg DFE

Berekening begrotingssaldo ogv Duurzaam Financieel Evenwicht

Gemeente **Woerden**
 Begroting **2013 - 2016**

Bedragen x 1.000

	2013	2014	2015	2016	Vindplaats	Opmerkingen
Verhogen/verlagen van de ramingen ivm:						
8 Ramingen loon en prijspeil						
Niet (volledig) verwerken uitgangspunten vermeld in tenminste mei/ juni circulaire						
9 Algemene uitkering (=AU)						
Niet realistisch accres gelet op tenminste mei/ juni circulaire						
Fouten die realiteit aantasten						
Ontbreken consistentie bij uitgangspunten en verdeelmaatstaven.						
10 Paragraaf grondexploitatie						
Verlagen begrotingssaldo i.v.m. winstneming						
Verhogen ivm dekking exploitatietekorten (= verliesneming)						
11 Overige foutieve en niet-realistische ramingen						
Fouten die de realiteit van ramingen aantasten	-200	-495	-281	-255	blz. 18,57	Bijdrage Grondbedrijf en vrijval kapitaallasten.
Totaal correcties	-552	-701	-1.258	-1.281		
E4 - Materieel begrotingssaldo volgens DFE						
Materieel begrotingssaldo cfm DFE	-150	342	-1.027	-1.197		